

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
 pol leta . . . „ 28—
 četrt leta . . . „ 14—
 en mesec . . . „ 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
 za pol leta „ „ 30—
 za četrt leta „ „ 15—
 za en mesec „ „ 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon št. 360. Upravništvo je na Marijinem trgu št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
 Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Naša sramota.

Neizprosno, do skrajnosti izveden boj proti vsemu, kar ni jugoslovanskega v naši domovini — to je kardinalna točka našega programa.

Proč z avstrijskimi hlapci, proč z vsemi, ki se nočejo in ne morejo uživati v jugoslovansko svobodo! Dokler ne izgine zadnji avstrijski hlapec iz naših uradov, od ministrstva pa doli do zadnjega občinskega pisarja, tako dolgo je naša svoboda nepopolna.

Sramota za nas, da sedijo v naših državnih in drugih javnih uradih ljudje, ki so bili v stari Avstriji največji sovražniki našega naroda in naše svobode, čeprav so sinovi slovenske matere! Sramota za nas, če naša vlada ne uvidi, da ni na pravem mestu, saj razven enega ali mogoče dveh poverjenikov ni nihče prost avstrijskih predstojnikov! Koalicijska vlada v Belgradu pa je tudi samo potreba časa. Jugoslavija potrebuje radikalne centralne vlade, ki bi uničila zadnje sled avstrijskega suženjstva v naši svobodni domovini. Prepričani smo, da se to zgodi, kakor hitro se bodo ustalile — če tudi le začasno — naše zunanjo politično razmere.

Slovinci ne smemo pozabiti, da moramo biti za svojo svobodo hvaležni predvsem Srbiji in našim jugoslovanskim legijonarjem — bivšim avstrijskim veleizdajalcem. Preveč suženjskega duha je bilo v našem ljudstvu, da bi moglo streti samo stoletne verige, v katere nas je okovala nemoralna Avstrija. To priznanje hvaležnosti ni nikako poniževanje samega sebe, saj se vendar dobro spominjamo, kako se je na tej in oni strani povzdigovalo avstrijsko junaštvo slovenskih vojakov — kranjskih Janezov.

Narodne heroje, ki so trpeli v ječah, umirali na morišču, na vislicah in še marsikje drugod, so naši uradi proglasili za veleizdajalce. Našim legijonarjem so zapretili s smrtjo, če se vrnejo v domovino. In v teh uradih sedijo še danes ljudje z omadeževano avstrijsko preteklostjo, ki niso storili za domovino ničesar drugega, kakor

da so se prelevili ob prevratu iz materialnih razlogov v Jugoslovane, ali pa so spremenili le rozete na svojih avstrijskih kapah. Ti ljudje, ti državni funkcionarji se predrzno sedaj skrbeti za blagor domovine, katero poznajo le toliko, da jim izplačuje državno jugoslovansko plačo za njihovo avstrijsko preteklost.

Res, lepa je družba, ki skrbi za politično varnost naše domovine. Razven par najhujših Nemcev sedijo na vodilnih mestih še vedno razni nemčurji in med njimi bivši črno-žolti uradniki. Tako pri vladi, v armadi, na policiji in drugod, kjer bi morali biti samo čisti zavedni Jugoslovani. Celo v narodno predstavništvo so prišli ljudje, ki bi zaslužili, da se jih iztira iz srbskega, jugoslovanskega Belgrada v spremstvu naših legijonarjev čez državno mejo.

Enotnosti v državni upravi ni nobene. Cenzurne oblasti delajo popolnoma samovoljno na podlagi avstrijskih političnih receptov. In kdo so te cenzurne oblasti? Politične oblasti s svojimi organi, ki so vršili v stari Avstriji sramotno službo raznih poizvedovalcev in tajnih agentov, ki so iskali „veleizdajalcev“, da jih izročijo vojaškemu sodišču.

Sramota za naš narod in za našo svobodo.

Dokler se ne izčistijo upravne razmere v naši domovini, dokler ne dobimo pravega državnega parlamenta, v katere bo izvolil narod može po svoji volji, tako dolgo naj bivodili našo notranjo upravo le zavedni in čisti Jugoslovani, ne pasedanji avstrijski hlapci, ako hočemo imeti mir v naši jugoslovanski domovini!

„Imenovanja“.

Ne vemo, ali je to dedščina stare Avstrije, ali je to posledica vojne, ali pa je to znak prehodne dobe. Pa bodi eno, bodi drugo ali tretje — mi konstatiramo tukaj le suho dejstvo, s katerim nas hočejo osrečiti „Imenovanja“ v 2. številki Uradnega lista ravnateljstva državnih železnic SHS. Ne bomo

navajali imen posameznikov, katerim je bila sreča mila, da so celo osem let preskočili oziroma prehiteli svoje stanovske tovariše, samo to še javno pribijemo, da kažejo ta imenovanja — če tudi izvršena bona fide — precejšen kos stare avstrijske protekcije, da se ne izrazimo ostreje. Ni nam vsem železničarjem dano, da bi mogli sedeti ob izviri vseh dobrot in da bi tukaj napredovali kar skokoma. Toda če morejo biti naši stanovski tovariši na najvišjih mestih deležni takega izvanrednega napredovanja, zakaj pa istega napredovanja ne smejo biti deležni železničarji v ravnateljstvu in na progah? Ali mar ti manj vestno opravljajo svojo službo kakor njihovi tovariši na najvišjih mestih? Ali pa naj v teh imenovanjih zremo „ono sveto resnico“ katero je urbi et orbi oznanil neki ljubljanski dnevnik, pisatelj: „da se prav uradništvo ne more pritoževati nad nenaklonjenostjo vlade napram uslužbenecem. Koliko uradništva je za časa naše vlade napredovalo, koliko starih krivic se je že popravilo“. Katero uradništvo je napredovalo, vemo vsi — bili so to ožji prijatelji in znanci — mi plebejci pa teh dobrot ne smemo biti deležni, ker stoji tudi pisano: „quod licet Jovi, non licet bovi“. Čudom se čudimo le temu, da pri naši vladi ni bilo moža, ki bi bil jasno in nedvoumno zaklical, da tako ne sme iti dalje. Slovensko uslužbenstvo vseh strok je pod nemškim režimom stare Avstrije pretrpelo toliko krivic, da teh niti popraviti ni mogoče; naše stanovske tovariše je bivša Avstrija preganjala, zapirala, konfinirala, klicala k vojakom in jih tirala celo pred vojna sodišča — in to samo zato, ker so Slovenci. Toda slovenski železničar je kliboval vsemu preganjanju, šikaniranju in zapostavljanju, ker je bil trdno prepričan, da mora skoraj zasiniti zlato sonce svobode in da skoraj prost bo on in prost bo rod njegov. V tej sladki zavesti je tlačnil slovenski železničar nemškim mogotcem ter vlek za nje in prenašal krivice in muke, zadane mu po špijonih stare Avstrije.

To je bilo, je minilo, toda krivice še niso preboljene. Slovenski železničar jih sicer pozablja in pozabil bi jih tem hitreje, če bi bilo v mladi Jugoslaviji tako, kakor si je zasanjal in zamislil. Ob vstopu v svobodno življenje v svobodni domovini je šel na delo z največjim veseljem in največjo marljivostjo in s trdnim zaupanjem, da bo njegov neumoren trud vestno plačan in da zginijo sedaj vse protekcije in druge nezdrave „ije“. Minilo pa je komaj par tednov zlate svobode — in slovenski železničar je danes nemalo presenečen in nemilo razočaran, ko vidi pred seboj dedščino stare Avstrije v obliki raznih „Imenovanj“, katerih so deležni le višji, in ko vidi, da se na nižje uradništvo in drugo uslužbenstvo do danes še prav nič oziralo ni. Zakaj ta etapna imenovanja samo posameznikov na najvišjih mestih? Zakaj ne skupnega in enotnega napredovanja za vse železniško uradništvo in uslužbenstvo? Bodimo odkriti: taka posamezna imenovanja ne vzbujajo med železniškimi nastavljenici veselja in marljivosti ter zaupanja, ampak ravno nasprotna čustva ter uplívajo demoralizujoče in rode boljševiska stremljenja. Da, vlada bi z nadaljevanjem takih imenovanj sama nehote izvala odločen odpor in boljševisem med železničarskimi vrstami. Tista imenovanja, ki še leže varno zaklenjena v miznicah, naj ostanejo ondi — mi zahtevamo enotno in skupno napredovanje; vemo, da ni mogoče na en mah izvesti reorganizacije plač, toda mi zahtevamo to, kar nam gre po stari pragmatiki in ta še vedno velja — tudi za nas plebejci!

V demokratični državi živimo in demokracije hočemo biti vsi — tako se zatrjuje in piše vsepvrek. Pričakujemo tedaj, da naša nova vlada da železniškimi nastavljenicem, kar nam ni dala naša prejšnja vlada, in da nova vlada popravi, kar je prejšnja zagrešila. Od naših stanovskih tovarišev, ki so res naši in demokratični, pa pričakujemo s polno pravico, da opuste vsa posamezna pota na višja mesta za svoj jaz — če ne gredo še dalje — in da nastopamo in se borimo vsi

VLADIMIR LEVSTIK.

41. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Jus primae noctis je spet na obzoru,« mu je šinilo po izkušeni glavi, »pa hujši, nego je bil za Tahovih dni... Bolje bi bilo, da smo obdržali črna v Imperialu!«

Nekaj hladnega je napolnilo zrak, ko so sedli novodošlci v družbo; razgovor je lezel obotavljaje po tiru form in predpisanih fraz. Vsi so čutili, da je odkritost minila, in polujasne kali nasprotstev so je ostreje v sleherni zavest. Nina je gledala kakor odstavljena kraljica, zakaj vse navzoče ženstvo se je stapljalo samo še v brezpomemben dekor, pred katerim je sijala Dora v tem neoporečnejši popolnosti. In vendar se je zdelo, da ji ni do tega; komaj kdaj se je nasmehnila ter pokazala vlažno kitico zob, le redko je kanila besedo z brezdušno zvonkim glasom, in še to kot milosten dar. Toda ženske so vedele, da je njeno vedenje igra, in slutile, komu velja; umerjenost, s katero je grof zdaj odvijal vreteno salonskega besedičenja, jih je delala pozorne. Nič več ni bil prostodušni družabnik, kakršnega se je že kazal nekaj časa; lezel je vase in se pretvarjal. Smučičlasovi so se naveličali dajati pripravo v početju, ki njim ni obetalo slave; takisto profesor, kterege je bil navdal prvotni uspeh odvetnikove hčere z naklepi na lastno pest. Ostali gostje so molčali iz radovednosti — z eno besedo, nazadnje sta govorila

samo še grof in Dora. Trdokožna Grabunka je sklepala roke pod ogromnimi prsi, stresala rdeče lase ter zmagoslavno gledala po navzočih. Njen mož je čutil občo zadrego; krivil se je na stolu in skrival nemir za svojim večnim dobrikavim nasmeškom, lučaje rjave oči od lica do lica. Oblastna in malikovana hči ju je bila gotovo naučila, naj se ne mešata preveč v zabavo; obema se je poznalo, kako težko držita jezik za zobmi.

Naposled si je grof odtrgal krinko; z bridkim, skoraj jeznim izrazom je obstal njegov pogled na Dori, kakor bi hotel reči:

»Mari ti še ni dovolj? Čemu igraš komedijo z mano in puščaš, da oteparam na tvojih nitkah kakor pajak? Sama veš, da si najlepša in da te hočem imeti.«

V svesti si svoje oblasti do ženskih src je čakal izdajavskega drhtljava v kotičkih ust ali vsaj iskre v zrenicah, ki bi obetala zmago; ona pa se je zasmejala s svojim najlepšim smehom, kakor da je bila grofova zadnja beseda izvrsten dovtip, in mu pomolila iz Ninkine mape list, ki je predstavljal nekakšno Meduzo:

»Ali jo poznate? Ne? Saj je vendar moj portret!«

In zraven ga je pogledala, kekor bi niti ne slutila, da se norčuje iz njega, Nine in sebe same. To je bilo preveč; gospa Tončka je zastokala in Grabunc je dregnil hčer z nogo. Grof je priznal poraz; s prisiljenim smehljajem je odkril podobnost

slike, zinil še parkrat na levo in desno ter se začel odpravljati, misleč:

»Vidim, da si mi kos; ali sedaj nalašč. Počakaj, ptičica, kadar ne bom umorjen po teh idiotih!«

Toda Smučičlas se ni dal pripraviti ob glorio današnjega dne; pot v svobodo je vodila samo preko njegovega trupla. Z milimi besedami je povabil grofa, naj sede z njimi »k preprosti večerjici, kakršno imamo vsak dan«; njegovemu in ženinemu mledovanju se je pridružil Pohlin, ki je že od jutra pretakal sline. Gost se je vil kakor belouška in bi bil nemara odnesel pete, da se ni po nesreči spogledal z Doro.

»Hočem, da ostaneš!« so rekle njene oči.

In grof je ostal...

Večerja se je vlekla kakor obed na dvoru; nihče izmed navzočih ni pomnil tako razkošne svatbene gostije. Miza se je šibila od jedi, in humanist, ki je bil odložil »diplomatsko politiko« na kesnejši čas, se je napasel do grla. Dobra vina so podnetila duhove; zabava je bila duhovitejša nego v kateremkoli romanu Natalije von Schimmelviess; razen dveh, treh napitnic se ni pripetila nobena nesreča. Grof se je izkazal spet očarujočega čebljača, tem laglje, ker mu je pomagala Dora preko mize z neprisiljeno veselostjo, brez vseh zavratnih muh. Šampanjec in slavljenčeva ljubeznivost sta spravila vse ženske razen Dore v tako blaženo voljo, da se je štela natihem sleherni za damo njegovega srca. (Dalje.)

skupno za dobrobit vseh železničarjev. Eden za vse, vsi za enega; separatizem izbacimo iz svojih vrst ter bomo vsi celi demokratje vsikdar in povsod!
Demokrat.

Se enkrat o položaju kaplanov.

Naj blagovoli „Jugoslavija“ k zadnjemu dopisu o položaju kaplanov sprejeti sledeče dopolnilo, ki osvetljuje kričečo krivico, ki se godi še posebej enemu delu imenovanega stanu. Kakor znano, je pokojna avstrijska vlada lansko leto duhovnikom povišala kongruo po gotovem ključu. In sicer je onim, ki so že prejeli plačo iz verskega zaklada, vlada sama brez kakih dokumentov od strani interesiranih nakazala povišano plačo. Drugi pa, ki od države niso prejeli nikake plače, so morali poprej položiti fasijo (napoved) o svojih dohodkih, na podlagi katerih naj bi vlada uredila povišanje dohodkov. Toda predno je mogla to izvršiti, jo je prehitel sedanji državni prevrat. In medtem ko je sedanja vlada za gori omenjeno prvo vrsto duhovnikov prevzela novi zakon o povišanju kongruo, po katerem jim izplačuje njihovo plačo, čakamo drugi duhovniki zastoj, da bi sedanja vlada tudi nam nakazala službene dohodke po novem zakonu. Dobiti bi morali za celo leto 1918 povišano plačo, a zdaj je že februar 1919 pri koncu in o kaki plači od države ni ne duha ne sluha. Ali nam hoče Jugoslavija biti hujša mačeha, kakor je bila Avstrija? Ne dobimo ne povišane temeljne plače, ne triletne, ne draginjske doklade. Pa tu ni misliti morebiti na one, katerim že službeno mesto samo donša take dohodke, ki dosegajo po novem zakonu določeno maksimalno višino in katere po novem zakonu sploh ne pridejo v poštev, temveč tu mislim one, katerih službeni dohodki od daleč ne dosegajo omenjene višine. Ali ni to kričeča krivica? Državni uslužbenci napredujejo v službenih dohodkih sorazmerno s službenimi leti. V našem stanu pa se naši predstojniki na to malo ozirajo. Medtem ko eni dobivajo vedno dobra mesta počeniši s prvo službo, se morajo drugi potikati po samih slabih službah, tako da eden, ki je že celo vrsto let v službi, ima še vedno tako slabe ali pa še slabše dohodke, kakor jih je imel na prvi službi, drugi pa, ki je kot novinec nastavljen, daleč presega prvega po dohodkih. In k temu pride pa še omenjena krivica od države. Vstopili smo iz poklica v duhovski stan, toda da smo prej vedeli, kakšna razočaranja nas čakajo, bi se bil marsikdo težko odločil za ta stan. Kajti tudi za nas velja: primum vivere, deum philosophari. Smo sicer duhovni, pa tudi telesni, ne samo iz duha, ampak tudi iz telesa z vsemi njegovimi potrebami. Vsem stanovom je država v teh težkih časih prihitela na pomoč z raznimi podporami, z živili, z obleko itd., in v zadnjem času je svojim uslužben-

cem znatno povišala plače, le za nas se nihče nič ne zmeni. Tako krivično zapostavljanje za drugimi stanovi in za stanovskimi tovariši samimi mora izzvati opravičen gnev in srd. Prav hvaležni smo listu „Jugoslaviji“, da je priobčila oni dopis o bednem položaju kaplanov. S tem je list pokazal, da ima čut za zatirane in brezpravne ter smisel za pravičnost. Tak list je v resnici potreben. Našo vlado pa prosimo, da nemudoma popravi kričečo krivico.

Jugoslavija.

Ameriška komisija za preučevanje razmer v Istri in Dalmaciji.

J LDU. Zagreb, 7. marca. (JDU.) Semkaj je dospela posebna ameriška komisija, ki ima nalogo, na licu mesta proučiti etnografske razmere Istre in Dalmacije. Komisija bo odpotovala jutri preko Reke v Istro.

Ustavitev prometa med Madžarsko, Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno.

J LDU. Zagreb, 7. marca. (JDU.) Poštno ravnateljstvo razglasa, da je do preklica ustavljen ves promet med Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno po eni strani in Madžarsko na drugi strani. Izvzete so le one pokrajine madžarske republike, ki so okupirane po četah Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Aretacija stavbnega nadsvetnika Vančaša.

J Sarajevo, 7. marca. (Izv. por.) Tukaj je bil aretiran znani stavbni nadsvetnik Vančaš, ki je leta 1914 po atentatu na avstrijskega prestolonaslednika sodeloval pri aranžiranju protisrbskih demonstracij. Danes je bil izročen v zapore državne policije. (Kakor znano, so demonstranti takrat popolnoma demolirali stanovanje sedanjega starostnega predsednika narodnega predstavništva Gl. Jeftanovića ter hotel „Evropa“, ki je njegova last in ga s tem materialno skoraj popolnoma uničili).

Napad na posestvo madžarskega aristokrata.

J Zagreb, 7. marca. (Izv. por.) „Jutarnji List“ poroča iz Varaždina, da je prišlo v noči od 6—7 t. m. okoli 200 ljudi na dvor grofa Festeticha, kateremu so oplenili vse premoženje, zažgali grad in ga vrgli z dinamitom v zrak.

Naše severne meje.

Nemci in Ogrji kršijo premirje.

n 2. marca so Nemci zopet kršili premirje s tem, da so streljali pri Sv. Marjeti zapadno od Velikovca s strojnimi na naše postojanke. Pretekli teden je napadlo vojaštvo gospodični Ručigaj v Grebinju zgolj le zato, ker ste ameriško misijo pozdravile z „Živijo“ klici. Jedna je bila ranjena, drugo so odpeljali in neznano kje internirali. Posetniku Ivanu Struču v Št. Lovrencu, obč. Ojstrica, na Koroškem je vojaštvo pobralo poleg živine

tudi večje množine moke, svinjskega mesa, masti itd., ne da bi rekvirirano blago plačalo. Posestnika je patrolja odpeljala in v Labudu brez vzroka zaprla; zaprt je bil od 7. do 23. febr. Začetkom januarja so se vračali srbski ujetniki iz zbiralnice na Dunaju v domovino. Nekaj jih je šlo pri Lipnici z oblastvenimi dovoljenji čez mejo, da obiščejo kmete, pri katerih so služili. „Volkswehr“ jih je napadla, oropala zasluženega zneska 700 K in zaprla za 21 dni. Došlo je dalje uradno poročilo, da sta bila 1. marca v Zemcovcih na štajersko-ogrski meji napadena od madžarskih vojakov dva službujoča orožnika; poskusni orožnik Kristijan Mikel je bil ubit, podstražnik Ivan Kozila pa težko ranjen in odpeljan. Ukrene se primerno potom ministrstva za zunanje zadeve v Beogradu, da se slični slučaji ne ponove.

Mirovna konferenca.

Nemčija ne popusti pri pogajanjih za premirje.

k LDU. Berlin, 6. marca. (DKU.) Wolfov urad javlja: Na koncu pogajanj za premirje v Spaaju je izjavil državni podtajnik von Braun, da po njegovem mnenju ni preveč verjetnosti, da bi nemška vlada popustila v tem zanj življenskem vprašanju. Ker je vsled tega nadaljni porazgovor brezploden, so se nadaljnja pogajanja o treh gospodarskih dogovorih glede živil, brodarstva in finančnega stanja dne 5. t. m. prekinila.

Političen pregled.

p O združenju Nemške Avstrije z Nemčijo. „Daily Telegraph“ objavlja zanimiva pojasnila o gotovih spletkah proti združenju Nemške Avstrije z Nemčijo. Med drugim prinaša senzacionalno vest, da je dunajska misija v Parizu dobila odgovor, da antanta opozarja Nemško Avstrijo, naj nikar ne napravi nobenega koraka glede združenja z Nemčijo, ne da bi obvestila poprej o tem antanto. Vlada Nemške Avstrije pa je po svojem poslaniku Hartmannu že pričela tajna pogajanja z nemškim ministrom za zunanje stvari Brockdorffom o združenju z Nemčijo in odgovorila, da je dogovor že gotov in da ni mogoče več nazaj. Nemška Avstrija je zahtevala od Nemčije le garancijo, da zamore za slučaj nove francosko-nemške vojne ostati nevtralna.

p Parlamentarni položaj v Italiji. Povodom otvoritve italijanske zbornice piše „Secolo“: Nikakor se ne sme misliti, da italijanska vlada zato, ker bo dobila večino v parlamentu, tudi v resnici vživa zaupanje zbornice. Tu gre samo za oportuniteto; bomo videli, kak bo končen rezultat njene makiavelistične politike. Dobro pa je na vsak način, da ostane sedanja vlada na svojem mestu. Kajti v slučaju, da bi se morala umakniti drugi, bi se pri morebitnem ponosrečenju italijanske politike zamogla izgovarjati, da so ji drugi pokvarili delo. Po vsem tem se

torej zdi, da tekom sedanjega zasedanja ne bo nobenih težkih bojev in tudi ne krize. Z druge strani pa se zopet poroča, da se Orlandova vlada jako dobro zaveda težavnega položaja, v katerem se nahaja država, zlasti vsled revolucionarnega razpoloženja vojaštva. Zato ne bi bilo čisto nič čudnega, ako bi prišlo nenadoma do rekonstrukcije sedanjega kabineta.

p Češko - polski spor. LDU. Moravska Ostrava, 5. marca. (ČTU.) Češki rudarji Zofijinega rova so uprizorili včeraj polurno demonstracijsko stavko proti Poljakom in so sklenili naslednjo resolucijo: Češki rudarji Zofijinega rova protestirajo najenergičneje proti postopanju Poljakov zoper rudarje češke narodnosti začasno s tem, da uprizore polurno stavko. Njihovi poljski tovariši jih preganjajo samo zaradi tega, ker so Čehi. Danes pozivljamo zadnjokrat svoje poljske „brate“, naj izpremene svoje postopanje in naj ne zatirajo oasih sodelželanov na ozemlju, zasedenem po poljskih četah. Odločeni smo iti do skrajnosti in ne bomo nikakor dopustili, da naši poljski „bratje“ na ta način nastopajo proti Čehoslovakom.

Dopisi.

d Iz Žirov. V znamenju šnopsa in klobas je poslovalo naše županstvo, kakor je to pokazala revizija občinske uprave, ki se je vršila 22. in 23. p. m. Pred vojno že in skozi celo vojno dobo so vodili naše občinsko gospodarstvo možje, ki so bili strogi Šusteršičjanci. Takoj v začetku vojne so se ti možje postavili na hinavsko avstrijsko patrijotično stališče in kdor ni bil z njimi, je bil veleizdajalec. Tako so denuncirali odklanjali prošnje in nagajali vsem, ki so bili „srbofilni“.

Pri aprovizaciji so se godile vnebovpijoče krivice. Živila so kar po cele vreče tajno raznašali in razvažali, to seveda predvsem člani aprovizacije in njih prijatelji, dočim so bedne družine ginevale gladu. Poginilo je par telet, pri kojih se je pri raztelesenju doganalo, da so so preobjedli s pšeničnim zdrobom od aprovizacije, medtem ko so ubogi otroci stradali na vso moč. Ko so bili možje siti do grla, so pošiljali moko v Idrivo v zameno za vino.

„Vse prošnje so bile zama“ je tožila neka žena, „ko sem pa prinesla županu šnopsa, sem takoj dobila.“ Posestnik pripoveduje: „Nalagali so mi čez vso mero veliko oddajo sena, prošnja in pritožba ni nič pomagala. Ko pa sem prinesel županu klobase, sem bil pri prihodnji oddaji takoj oproščen. Ko so se nabirali podpisi za majsko deklaracijo, je grozil, da se vsi nabiralci zapro, in ko so prišli v naše bližine Italijani, jim je tekel nasproti. Nato je postal seveda navdušen Jugoslovan pozdravljaj Srbe in jih vabil na obede. Vladi se je naznanilo vse, spisale so se pritožbe, vlada pa je cincala. Toda vsa potrpežljivost enkrat mine in tudi naša je pri kraju. Zato pozivljamo vlado, da

Bož. Borko:

Kult prednikov.

Na obalah žoltega Nippona, pripoveduje Lafcadio Hearn v svoji krasni knjigi „Kokoro“ (Srce), je polovica življenja posvečena prednikom. Njihove blede, nemirne sence so najzvestejši angeli potomcev; ko gore baklje — radostnice, se zbirajo krog plamena, da sprejmejo za hvalo živih in v žalosti so one prve, h katerim se obračajo potomci za tolažbo in sočutje. Povsod ista slika: nipponski seljaki in kralji starodavnega rodu se klanjajo z enakimi čuvstvi in z enako globoko vero sencam svojih prednikov. Ta vera je najvišji vzlet njihove duše, summa filosofiae njihovega razuma, večna in bogata dedščina skupne duše naroda. Ta vera je ona, ki se ovija kot zeleni bršljin krog vseh starih templjev in molilnic, puhti iz vseh žarnic, obdaja milijone žrtev z glorio vzvišenosti in sladi

zadnje solze starih mučencev. Od davnih misterij do Platonove filozofije, čez gotiko srednjega veka do Fehnerovih valov in modernih spiritističnih poskusov se vzpenje isti plamen po temnem ozadju življenja in kipi, razcvetajoč se na vrhuncu kakor mistična roža, v neznano večnost.

Skrivnost in obenem simbol našega življenja! Dobro pravi Gustave le Bon: „Mrtve generacije nam ne vsiljujejo samo svojega fizičnega sestava, one nam vsiljujejo tudi svoje misli. Mrtveci so edini neoporečni gospodarji živih. Mi nosimo butaro njihovih pregreh, mi sprejemamo plačilo za njihove vrline.“ Od tod je samo en korak k veri v življenje njihovih senc. Odločuje le psihološko stanje človeka, kateri zaznava to kontinuiteto med preteklim in sedanjim. Primitivni človek se ustvari takoj odvisnega od svojih mrtvih gospodarjev; moderni se klanja herojskim sencam svojih prednikov (Carlyle). Vse tavanje člo-

veškega duha po temnih obalah življenja pa odkriva le nove vidike na svetli plamen vere, ki se pne v višave.

V naših kmečkih hišah se časti spomin prednikov le na večer Vseh svetih. Takrat se postavi na mizo kruh in vino, da bi poskusile tudi duše prednikov. Simbioza kmečkega življenja: kruh — bogastvo poljan, hostija življenja; vino — veselje goric, kri bodočega. Stare kmečke hiše so pri nas edina svetišča prednikov, katedrale naših Brüggov. One razkrivajo dušo svojih prvih gospodarjev in govore kakor pečine. Njihov stil kaže ozko in megljeno obzorje, ki je ležalo v očeh davnih prednikov. Starinska vrata še nosijo zapah in buče zimске večere, ko so peli kolovrati ob svitu borovih skal, sukaje dolge niti za prosto in trdo platno. Povsod vtis strogega kmečkega očeta; sledovi poslednjih oblik zadruga, ko so se gnjetle cele družine v isti kmečki hiši, pokorne volji najstarejšega in duhu pred-

nikov. Bojiš se, da se ne oglase trdi koraki po ilovnatih tleh. Na vratih, na tramovju, na slemenih prosti ornamentih, risbe z nerodnimi in naivnimi glavami nebeskih patronov, dihajoče žalost zapuščenih in le tuintam nekoliko prisiljenega humora. Odtod gospodarje stari predniki; čutiš, da drže za ročaj pluga, ko orješ domačo grudo. Veselje se polnih kašč in hlevov, žalujejo v nesreči in se skrbje s svojimi potomci za iste malenkostne in vsakdanje stvari. Energija davnih oračev je latentna v očetovski njivi, pomaga klasju in polni žitna zrna, da nabreknejo moči in zdravja. —

Pojemo pesem bodočnosti z glasovi prednikov. Vse je le večna veriga; sedanost le vrsta sklenjenih rok na potu v bodoče. Naše delo le večni kult prednikov.

Poklonimo se sencam onih, ki so orali njive za našo svobodo!

odstrani vse osebe, ki so povzročile toliko zla!

d Bled. (Zdravniške vesti.) Hotel Toplice (Luisenbad) na Bledu kupila je domačinka gospa Julka Molnar-Vovk ki je še lani v najtežavnejših časih dokazala svojo veliko sposobnost za večje podjetje. Izmed vseh obrežnih hotelov imajo "Toplice" najlepši razgled najugodnejšo lego in največ obali. Veselimo se probujanja podjetnosti v blagodejnem svežem dihu naše nove države in želimo mnogo uspehov. — Tudi hotela Parkhotel (Mallner) in Triglav otvori letos na novo Konzorcij iz Ljubljane. Priprave so v teku. Govori se tudi o posetu regenta tekom poletja. Zanimivo pričča o strpnosti seljencev prebivalcev našega letovišča, da si je upala kupiti večjo trgovsko hišo nemškutarska obitelj W., v čije prodajalni so se sestajali najstrupenejši naši nasprotniki à la Pavich, Georgevich Rechbach i. dr. ter kovali svoje temne sovražne naklepe. Preurejajo se tudi že ceste nasadi in giblje se društveno življenje. Le mora, da tlači rojake za Črnoprstjo in Stolom še tujec lega vsem moreče na dušo. Upajmo, da i to ne več dolgo.

d Iz Kamnika. "Narodna čitalnica" je uprizorila 2. sušca t. l. burko v petih dejanjih "Zmešnjava na zmešnjavo" ki je nadvse dobro uspela.

d Iz Cerknice. Imel sem priliko slišati, kako se uradno osobje na cerkniški pošti razgovarja v blaženi nemščini. Gotovo se jim zdi to bolj modernejši. Čas bi bil, da se tem razmeram napravi konec in naj se glede tega pošteno ravnateljstvo malo zanima in odpravi te nedostatke. To gotovo ne vzbuja pri tankajšnem ljudstvu narodne zavednosti in se vsled tega tudi zgražajo. Proč takoj s takimi mlačneži in polovičarji!

d Iz Celja. Vodja okrajnega glavarstva ima v resnici dela čez glavo, a za razmere ki vladajo na celjskem okrajnem glavarstvu, naj bi se malo pobrigal njegov zastopnik. Pri "Gospodarskem uradu" so še vedno nastavljene nemške "franje" ki niso možne slovensčine v pisavi. Tam sedi kakšnih 5 do 6 gospodičen, namesto da bi se nastavila dva vojna invalida.

d Šmarje pri Jelšah. Vkljub razdrapanim šmarskim družabnim razmeram smo letošnjega pusta srečno pokopali. Imeli smo celo eno veselico, kjer se je po stari šmarski navadi pridno jedlo, pilo, plesalo in žalibog tudi nemškutarijo. Med trškimi damami se v nemškutarenju najbolj odlikuje naša becirkshiterca. So že bile in menda še bodo v Šmarju gospe, ki se ne bodo postavljale nad druge ki niso dohtarjeve in sodnikove soproge. O aristokratini Silvestrovega večera je že marsikatera svoje mnenje izrekla, tako da drže sedaj samo višje skupaj. Ti višji se shajajo prav pridno v nemškurski gostilni Gradovi, kjer je vse bolj nobel ko pri Fabjanu, kjer se neovirano nemškutari, zabavlja čez nižje in neprijjubljene ter godrnja venomer. Ta oštarija bi se lahko imenovala "pri godrnjavcu".

d Sv. Bolfenk pri Središču. V nedeljo dne 2. marca t. l. bi se imel vršiti v tukajšnji šoli javni shod JDS. Ob določeni uri se je zbralo precej prebivalstva, toda — napovedanega govornika ni bilo in shod se ni mogel vršiti. Da se pa priložnost vsaj nekoliko izkoristi, se je predlagala resolucija proti italijanski okupaciji, proti nemškemu divjanju na Koroškem in za zasedbo Prekmurja. Resolucija je bila soglasno in z navdušenjem sprejeta. Glede shoda samega pa bi želeli nekoliko več taktika: če že govornik ni mogel priti in se tudi ni dobil namestnik, naj bi se shod pravočasno odpovedal. Tako se pa cela stvar pri naših ljudeh le še bolj diskreditira. — Zvečer se je vršila v šoli prva prireditev naše zopet ozelenele "Lipe", kjer je prav dobro uspela. Pele so se tudi ruske in češke pesmi.

d Vzdrami se Slovenjigradec V tukajšnji bolnišnici kraljuje še vedno zagrizen Nemeč, neprijubljen primarij dr. Harpf, kateri je v svojem nacionalnem nemškem duhu neusmiljeno

preganjal uboge slovenske bolnike ter jim nadejal vse mogoče titule. Znanih nam je mnogo slučajev, kjer je od bolnikov, katere je operiral, zahteval poleg svoje mesečne plače, velike vsote, tako, da se je ta slovenozrc sezidal najlepšo hišo v mestu, kamor je prišel kot berač s culico. Pred leti so vse občine slovenjegraške marnškega in šoštanjskega okraja sklenile, da se odda primarijsko mesto kirurški oddelka zelo priljubljenemu, izvrstnemu kirurgu in zavednemu Slovencu dr. Železnikarju, a vsled ugovora slovenjegraške občine, ki je bila zagrizeno nemška, kateri ji županoval najintimnejši Harpfov prijatelj zloglasni nemčur Potoschnigg, je bil mesto dr. Železnikarja imenovan seveda dr. Harpf, kateri je skrajno zanemarjal bolnike, tako, da so ti reveži čakali cele ure na njegov milostni obisk. Seveda mu je Jugoslavija docela zmešala glavo in res se nam smiliš ubogi Harpf, ali veruj nam, da ne bomo po tebi jokali. Deželno vladu pa prosimo, da takoj odstavi tega tirana in mesto njega postavi priljubljenega pred kratkim iz italijanskega ujetništva v Sloveniji gradec došlega dr. Železnikarja. Nič boljši ni Harpfov benjamin in Schüllerjev prijatelj nestrpni nemčur Tertjak, ki kot drugi paša vlada v pisarni bolnice. To je vse skupaj gadja zalega, katera blati naš narod in dinastijo. Hoteli so iti celo tako daleč, da bi v zvezi s koroškimi Nemci napadli slovenjegraško trdnjavo, pa je bila zarota pravočasno odkrita in pangermani odgnani v mariborske zapore. Prosimo in zahtevamo, da se že enkrat napravi red!

Vojaki-invalidi.

Občinska uprava v Sevnici.

(Iz spomenice Narodno-Socialne Zveze na deželno vladu v Ljubljani.)

Župan sevnikiški Ludvik Smole je še danes velik prijatelj sevnikiških nemčurjev. Protežira jih, kjer le more. Nemci se v Sevnici danes posmehujejo brezpravnim Slovencem. Županstvo mirne slovenske občane preganja. Tako hoče izgnati iz občine Ano Sušnik iz Šmarja šte. 10 v občino, kamor je pristojna po umrlem možu. Menda se pri tem sklicuje popolnoma neupravičeno na novi stanovaljski zakon. Sušnik je že 12 let v občini ter ima otroke, ki delajo v tovarni za kopita. Sušnik se preživlja s poljedelskim delom. Z odlokom županstva ji je ukazano, da mora zapustiti okoliš občine s 1. marcem 1919.

V občinskem odboru občine Sevnica ni nobenega zastopnika delavstva. Zato zahtevamo: 1. Deželna vlada SHS v Ljubljani naj preišče, zakaj preganja županstvo Sušnikovo. 2. Če se izkaže, da župan izrablja svojo uradno moč, ga je odstaviti. Večina sevnikiškega prebivalstva je tako proti županu. 3. V občinski odbor se vpokliče organizirano delavstvo.

Dnevne vesti.

dn Zahvala poveljnika francoske armade na Ogrskem. Ljublj. dop. urad poroča: Predsednik Deželne vlade za Slovenijo, dr. Janko Brejc je od poveljnika francoske armade na Ogrskem, generala de Lobita, prejel nastopno zahvalno pismo z dne 28. februarja: "Gospod predsednik! Stejem si v dolžnost, izreči Vam svojo zahvalo za prisrčni sprejem, katerega ste dne 16. februarja priredili častnikom mojega generalnega štaba, ki sem jih bil odposlal v Ljubljano k inavguraciji "Francosko-Slovenske organizacije". Srečen bom, ako se pod avspicijami te organizacije razmerje med Francozi in Slovenci razvije tako, da postanejo prijateljski odnosi, ki naj vežejo oba naroda, še bolj intimni. Blagovolite sprejeti, gospod predsednik, izraz mojega visokega spoštovanja.

dn Višji šolski svet je imenoval Frana Pristovška, začasnega šolskega vodjo v Petrovčah, za začasnega strokovnega učitelja na meščanski šoli v Zalcu in Frana Srebrniča, nadučitelja v Zabukovju za učitelja na okoliški deški ljudski šoli v Celju. Iz službenih ozirrov je premeščen Ciril Pregelj,

učitelj v Ljubljani, na okoliško deško ljudsko šolo v Celju.

dn Iz šolske službe so odpuščeni: Karel Ahorner, učitelj v Slov. Bistrici, Mar. Straub, učiteljica v Slov. Bistrici, Viktorija Salvador in Leopoldina Novak, učiteljici v Slov. Bistrici.

dn Učiteljstvu na Koroškem. Z ozirom na pritožbo koroškega učiteljstva v "Jugoslaviji" z dne 6. t. m. nam je poslala deželna vlada (oddelek za notranje zadeve) sledeče pojasnilo: Koroškimi učiteljem in učiteljicam javnih ljudskih in meščanskih šol je višji šolski svet v Ljubljani nakazal službene prejeme tako pri nameščenju in obvestil o tem učitelje z dekreti, davčne urade v Velikovcu, oziroma Dobrlivasi, Pliberku in Železni Kaplji pa z rednimi nakazili. Vsled mnogobrojnih pritožb je pa dognal višji šolski svet, da njegove odredbe niso prihajale na cilj. Dogajalo se je, da je prejel učitelj svoj dekret, na davčni urad pa ni dospelo nakazilo, tako da ni bilo mogoče izplačati prajemkov, ali pa je dospelo nakazilo, a učitelj ni dobil obvestila, tako da ni mogel iti po svoje prejeme. Višji šolski svet je stvar natančno preiskal in dognal, da je odpravništvo deželne vlade vse odloke redno odpravilo; ker pa tudi po dvakrat ali trikrat odposlanih odlokov učitelji, oziroma davčni uradi niso prejeli, je sum opravičen, da na poštah ali na poti vmes zločesta roka, ki nagaja, da oškoduje naše narodno učiteljstvo. Višji šolski svet je pred nekoliko dnevi brzojavno odredil, da naj davčni uradi izplačujejo službene prejeme po vsebini odlokov, s kojimi se izkažejo učitelji.

dn Goriškim učiteljem, upokojencem in vdovam, ki bivajo tostran demarkacijske črte, je višji šolski svet v Ljubljani odmeril in nakazal vojnodraginjske doklade za leto 1918 in 1919. Priglasilo se je 80 aktivnih učiteljev in učiteljic, 29 vpokojencev in 17 vdov. Za 19 oseb se še ni nakazala draginjska doklada, ker so potrebna še pojasnila. Deželno knjigovodstvo v Ljubljani je dobilo ukaz, da nakazila po poštni hranilnici kar najkrajše izvrši, tako da prejmejo upravičenci draginjske doklade za leto 1918 in za mesec prosinca, svečan in sušec po odbitku predujmov, ki so jim bili v letu 1918 izplačani, v skupnem znesku, od 1. malega travna 1919 naprej pa v mesečnih obrokih. Reklamacije naj se vlagajo pri višjem šolskem svetu.

dn Žensko učiteljišče v Mariboru se več ne otvori. V manjšinskih šolah se poučuje od tretjega leta naprej obvezno slovensčina, za gojence in gojenke nemškega učiteljišča tedaj ni več služb, s čimur odpade tudi potreba še nadalje vzdrževati ta zavod.

dn Imenovanje. Arhivar dr. Milko Kos se imenuje za znanstvenega sotrudnika brez činovnega razreda na ljubljanski licejski knjižnici. Za čas, ko je zaposlen kot član likvidacijske komisije na Dunaju, se mu podeli dopust.

dn Poverjenik za notranje zadeve gospod Gustav Golia sprejema samo v torek, četrtek in soboto od 11.—1. ure pop. — Predsedstvo deželne vlade za Slovenijo.

dn Odpuščeni notarji. Temeljem točke 2. naredbe z dne 10. svečana 1919 št. 350 se odslovo naslednji notarji: Julij Thurn v Ljutomeru, Janez Rabitsch v Velikovcu in Jožef Niris v Šoštanju.

dn Barake pred obrtno šolo v Ljubljani se dajo na razpolago poverjeništvu za socialno skrb za nastanitev proteznih delavnic in pisarne "Komisije sa preskrbo vračujočih se vojniki".

dn Ministrstvo za kmetijstvo v Belgradu je semkaj javilo, da namerava slušatelj visokih šol, zlasti živnozdravniške in visoke gospodarske šole, ki jim je onemogočeno nadaljevanje študija na Dunaju in Lvovu, poslati v prijateljsko inozemstvo zlasti na švicarski vseučilišči v Curihu in Bernu. V to svrhu naj se prijavi pismeno poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani vsi oni visokošolci, ki žele nadaljevati svoje študije

v Švici ali na Francoskem in naj prilože tej prijavi vse za to potrebne dokumente in fotografijo. Prijava sama mora vsebovati ime in priimek prosilca, podatke o dosedanjih študijah (vseučilišče, fakulteta, tečaj, leto imatrikulacije, prestane preizkušnje in delni izpiti ter njih uspeh in datum) in natančen naslov sedanjega bivališča. Namen teh prijav je, da se omogoči posredovanje za izdajanje potnih listov in za dovoljenje bivanja v inozemstvu pri ondotnih poslanstvih. Dijakom, katerim nedostajajo potrebna sredstva, namerava ministrstvo v oziru vrednih primernih dati primerno mesečno podporo, za katere bo vlagati pozneje posebne prošnje. — Poverjeništvu za uk in bogočastje: Dr. Karel Verstovšek, s. r.

dn Osebna vest. Iz zanesljivega vira izvemo, da namerava načelnik prometne zveze za tujstvo dr. Val. Krisper dne 10. t. m. definitivno odstopiti, kar bi bilo zelo obžalovanja vredno. — Dr. Krisper je bil mož na svojem mestu, delaven in zmožen, kar pričajo premnoge ilustracije iz dobe njegovega režima. Želeti bi bilo, da se prepreči odstop ter da se nadvse spretnega moža ohrani na svojem mestu.

dn Kaj pa imejtelji srebrnih in zlatih svetinj? Včeraj smo pričeli iz uradnega vira nam došlo notico, naj se imejtelji srebrnih in zlatih svetinj, ki hočejo, da se jim izplača enkratna odpravnina za te svetinje, oglase v Mesnem domu. — Mislimo, da je že skrajni čas, da se neha stršiti s temi svetinjami, katerih bi se moral sramovati vsak Jugoslovan. Treba, da smo si vendar že enkrat na jasnem, da so bile vse te svetinje pridobljene v boju proti naši svobodi in res ne vemo, kako prihajajo davkoplačevalci Jugoslavije do tega, da bi plačevali za te svetinje, ki so pridobljene v veleizdajniški službi proti naši državi. Gospodje pri gotovih vojaških oblastnjah morda še danes ne vedo, da so vsi zavedni in pošteno misleči Slovenci, ki so se leta 1914 in pozneje morali odzvati pozivu mobilizacije, odhajali pod habsburške prapore s svečano obljubo, da bodo kjerkoli mogoče rušili avstrijsko oblast in delali za naše narodno ujedinjenje. Sedaj naj bi pa še plačevali one, ki so delali ravno nasprotno. Seveda, gotovi gospodje, ki nosijo še danes glavni zvonec, tega niso nikdar razumeli in ne razumejo še niti danes.

dn Begunske sirote s Primorskega. Poverjeništvu za socialno skrbstvo naznanja vsem onim, ki so se zadnja dva meseca priglasili, da sprejmejo begunske sirote sledeče: Vrnitev begunskih sirot iz Brucka v domovino se je nekoliko zavlekla, zato ni moglo poverjeništvu ustreči prošnjam priglasenih družin v tistem roku, kakor je prvotno nameravalo. Sedaj so sirote že v domovini in sicer v taborišču Strnišče pri Ptujju. Kakor hitro bodo sirote zdravniško preiskane, dobe priglašenci otroke in sicer v prvi vrsti oni, ki so izjavili, da vzamejo sirote za svoje. Vsaki posamezni družini bo sporočilo poverjeništvu, kdaj in kje dobi otroka.

dn Na Češkem in — pri nas. "Pravo lidu" poroča v 25. šte. t. l., da siromašno ljudstvo na Češkem trumoma zahteva od mlinarjev, kmetov in dr., ki so prodajali žito, moko, krompir itd. čez maksimalno ceno, da mu vrnejo ta previšek. Zaeno se zahteva tudi povračilo takozvanih "daril" ("mit") v perilu in v drugih vrednostih, s katerimi je moralo ljudstvo tekom vojne podkupljati razne verižnike in navijalce cen, da je dobilo najnujnejše potrebščine. List pravi, da to zahtevu siromašnega ljudstva podpirajo tudi politične oblasti in grede ljudstvu vsepovsod na roko, da se stvar uredi brez sodnega postopanja. V mnogih slučajih so se prizadeti elementi sami spametovali, ker bi sodno postopanje itak prizadelo le lihvarje. Vse postopanje pa kaže veliko kulturno zrelost čeških ubožnih slojev na eni, pravičen socialni čut državnih oblasti pa na drugi strani. Pri nas je državna oblast — kaj pa — le pre-

rada v rokavicah v glaci. V mnogih slučajih se sumljive elemente celo protežira, ker imajo denar in veljavo. Nič se ni storilo, da dobi naše ljudstvo moralno zadoščenje za neštete krivice, ki so jih delali tekom vojske naši navijalci cen, naši verižniki, naši paraziti. Ti stebri vojne mizerije se že tolažijo, da jih je ljudstvo shranilo v vojni muzej, toda ljudstvo ne pozablja tako hitro. Ali bi se ne moglo teli elementov kaznovati na ta način, da bi se politično in socialno izolirali? Če bomo hoteli dvigniti moralo našega ljudstva, ne bomo smeli pardonirati teh pri ljudstvu osovraženih ljudi, ki se dandanes s tako važnostjo vsiljujejo na javna mesta. Čistimo in popravljajmo.

dn Političnim preganjancem. Ustanovni zbor „Društva političnih preganjancev“ bo v nedeljo dne 9. marca t. l. v Ljubljani ob 2. popoldne v veliki dvorani „Mesnega doma“. Dnevni red: 1. Poročilo pripravljalnega odbora; 2. čitanje in odobrenje pravil; 3. volitev odbora in 4. slučajnosti. Vabimo politične preganjance, da pristopijo organizaciji in se udeležijo ustanovnega občnega zbora v največjem številu. Začasni odbor obenem naznanja, da ne sprejema več odškodninskih prijav, zato, ker je tozadevno delo pri vladi zaključeno. Ostale liste prosimo za ponatis te notice.

dn Na dolenski progi električne železnice so začetkom svečana t. l. začeli pravilno voziti 4 vozovi. To nas je veselilo, ker je po 4 letnem neredu nastala dobra zveza s progno na glavni kolodvor. Pa to je trajalo komaj 14 dni. Sedaj pa vozijo le 3 vozovi, eden od teh samo do Koslerjeve vile. Tu mora vse potujoče občinstvo ivstopiti in hoditi naprej peš. Marsikdo je v nevarnosti, da zamudi vlak. Zaradi tega je splošna nevolja. Jaz sem plačal za cel mesec voznino naprej, sem 70 let star in težko hodim, a sem moral v 4 dneh 6 krat na pol pota izstopiti in iti potem peš po blatu. Vsak lajik sprevidi, da bi voz, ki se vrača pri Koslerjevi vili, lahko vozil do konca, se takoj vrnil in se križal pred Koslerjevo vilo in pred Zalaznikom z ostalima dvema. Kako to, da mora potujoče občinstvo, ki plača vožnjo do konca, izstopiti na pol pota in hoditi potem peš? Zahtevamo, da se takoj napravi red in uvrsti še četrti voz, sedaj pa naj vozijo vsi trije vozovi do konca.

dn Obrtne priglasitve. Stranke, ki nanovo priglašajo obrti pri mestnem magistratu, v številnih slučajih ne predložijo vseh po zakonu predpisanih listin, radi česar mora mestni magistrat take stranke zavrniti. Da se ne bode s takimi slučajmi tratilo časa uradu in da si prihranijo stranke same nepotrebna pota in čas, se opozarjajo vsi oni obrtniki, ki menijo kak obrt priglasiti na novo, da morajo osebno predložiti mestnemu magistratu rojstni list, domovnico in vojaško odpustnico ali odhodnico, za vsak rokodelski obrt pa še posebej učno spričevalo, delavsko knjižico, vsa pomočniška spričevala, pomočniško pismo in pobotnico o plačani pridružnini zadrugi, kateri obrt pripada. Vsaka stranka mora prinesiti seboj za vsako novo obrtno priglasitev kolek za 8 kron. Za vse koncesionirane obrti se pa morajo vlagati pri mestnem magistratu pismene prošnje, kolekovane s kolekom za 8 kron, in katerim se morajo priložiti tudi zgoraj omenjene predpisane listine.

dn K klasifikaciji konj morajo priti letos izjemoma tudi vsi garjevi konji, če tudi bi bili po uradnih živinozdravnikih kontumacirani.

dn Pisma v Ameriko. Cenzura za pisma v Švico je odpravljena ter lahko sedaj naši rojaki Jugoslavije svojcem v Ameriki pišejo brez ovir. Pisma naj se odpošiljajo zaprta, ako mogoče v rekomandiranih ali ekspresnih pismih na našega rojaka gospoda Albina Kunca, Basel, Centralbahnstr. 21, Schweiz. Vsakemu pismu je priložiti za poštnino in stroške K 4— v bankovcih ter natančen naslov naslovnika v Ameriki. Pisma pridejo gotovo in hitro v roke naslovnika. Na drug

način ni sedaj mogoče odposlati pisem v Ameriko.

dn Maksimalne in tržne cene za meso. Vlada je z več naredbami določila najvišje cene za nadrobno prodajo mesa. Kdor prekorači te cene, se mu grozi s kaznijo. Vendar imamo vtis, da vse naredbe in z njimi zvezane kazenske grožnje nič ne pomagajo; na trgu je treba plačati skoro še enkrat tako visoko, zraven bi morali pa še Bogu hvala peti, da sploh kaj dobimo. V ilustraciji naj navedemo naslednji slučaj: Mesar Kocjan je 5. t. m. prodajal na svoji stojnici v Šolskem drevoredu meso takozvanih peršutarjev po 24 K za kg, maksimalna cena pa je glasom naredbe prehranjevalnega urada z dne 16. svečana 16 K za kg. Neki drugi mesar, ki pa na predpisani tablici nima označenega imena, tudi v Šolskem drevoredu je prodajal 6. t. m. telečje meso po 14 K, med tem ko je maksimalna cena 10 oziroma 9 K. Čudno je, da pri tem samovoljnem prekoračenju maksimalnih cen ne posežejo vmes mestni tržni organi ter ne raznarijo izsevalcev ljudskih žepov pristojni oblasti, da bi jih ista eksemplarično kaznovala. Takozvani tržni organi je navadno več na trgu, a občinstvo ima vstred njihove neeneržije vtis, da niso ali pa nočejo biti kos svoji nalogi. Po našem mnenju bi bila njih prva naloga, da vse oderuhe takoj izroče roki pravice. Ko se je neka stranka radi oderuških cen mesa pritožila napram nekemu tržnemu organu, ji je — mesto, da bi takoj oderuha naznanil — odgovoril: Saj bo še vse dražje. Ako bo šlo tako dalje ter si bo občinstvo dopustilo, ni izključeno, da ga nenasitneži slečejo do nagega. — Vsak prestopnik oblasti določenih cen pa se naj eksemplarično brez ozira na levo ali desno kaznuje; v slučaju ponovitve naj se poleg visoke denarne globe odvzame za daljšo dobo koncesija. Kljub pomanjkanju klavne živine se na trgu prodaja razno meso dan za dnem — seveda vedno mnogo višje kakor pa so maksimalne cene. Pri tej priliki bi še opozorili na dejstvo, da je na trgu že skozi več tednov naprodaj nebroj štruc iz bele moke. V Ljubljani sicer vlada veliko pomanjkanje moke, a je kljub temu tistih štruc na izbero. Ali ne bi bilo dobro, da bi se vršile po v to poklicanih poizvedbe, odkod to blago prihaja in ako so pri nas nakopičene množine moke za izdelovanje štruc, da se moka zaseže, ker odiranje z istimi presega že vse meje?

dn Kdo kaj ve, kje se nahaja Robert Scheithauer, učenec I. razreda meščanske šole v Krškem. Star je 13 let, močne in velike postave. Obleko ima sivo, plavih las, modrih oči, lepe zobe. Govori slov., češko in nemško. Pogreša se od 17. prosinca t. l. Odpeljal se je najbrže s kakšno slov. legijo ali srbskim transportom preko Zidanega mosta na koroško fronto. Kdo bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Robertu Scheithauer, grajski gozdar, revir Dobrova, pošta Globoko pri Brežicah.

dn „Državna posredovalnica za delo“. Gozdnih delavcev za Bosno se do nadaljnjega ne sprejema več, ker je število popolnjeno.

dn Našel se je dne 2. marca muf, ki se dobi pri g. Mici Jeraj, Hrenova ulica 17.

Društvene vesti.

dr Opozarjamo na XI. predavanje „Akademije“. V sredo 12. febr. je bil predaval g. Silvo Domicelj o biologiji naroda. Razmotrival je vprašanje zelo zanimivo z docela znanstveno-naravoslovnega stališča. Vzel je narod kot najvišji organizem in ga naravnost seciral po udihi in organih, v telo in dušo. Povdarjal je razliko med narodom, organizmom in državo (raznarodno), organizacijo. Njegovo razlaganje je še posebno zanimivo in aktualno, ker izhajajo same po sebi iz njega posledice: samoodločba, pripadnost tujezičnih mest v narodnem telesu itd. — Drugi del predavanja se vrši danes, 8. sušca ob 8. uri zvečer v l. nadstr. realke v Vegovi ul. Pričakovati bi bilo, da se ga razum navadnega občinstva udeleže tudi znanstveno interesirani krogi. Vsebinsko prvega predavanja govornik začetkoma kurzoriški ponovi.

dr Francosko-slovenska organizacija. Naznanjam gg. članom, da je čitalnica v mali dvorani Narod. doma odprta vsak dan

od 10. do 12. dop. in 2. do 5. pop. V isti dvorani se vršijo vsak večer od pol 9. do 10. vaje za konverzacijo.

dr Pevski zbor „Slavca“ priredi svojemu predsedniku ob priliki 25 letnega predsedstva, danes, 8. marca, ob 8. uri zvečer na Bregu števil. 20, podoknico. V nedeljo, 9. marca, ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega doma“ časten večer, na katerega se vsi člani tem potom vabijo.

dr Spodnje Šiškarji! V nedeljo, 9. t. m. pop. ob 2. uri se vrši v sokolski telovadnici izredni občni zbor krajevne organizacije JDS. Na dnevnem redu je volitev izvrševalnega odbora. Na shodu govori o splošnem političnem položaju g. prof. Breznik. Važnost shoda zahteva mnogobrojne vdeležbe.

dr Vsem tov. gasilnim društvom! Zveza slov. prostov. gasilnih društev za Sp. Štajersko, sklicuje v nedeljo 9. marca t. l. pop. ob 2. uri pop. v Narodnem domu v Celju 7. redni občni zbor. Vsa tov. društva naj bodo ta dan zastopana vsaj po enem odposlancu.

Narodno gledališče.

Dramsko gledališče.

V soboto, 8. t. m., ob pol 8. uri zvečer „Strahovi“, drama v treh dejanjih; avtor Henrik Ibsen. Izven abonementa.

V nedeljo, 9. marca, ob 3. uri popoldne „... ulica števil. 15“, izven abonementa.

V ponedeljek, 10. marca, ostane gledališče zaprto.

V torek, 11. marca, ob pol 8. uri zvečer H. Ibsena „Strahovi“, za abonement A.

Operno gledališče.

V soboto, 8. t. m., ob pol 8. uri zvečer „Manon“, za abonement A.

V nedeljo, 9. t. m., ob pol 8. uri zvečer „Mamselle Nitouche“, izven abonementa.

V ponedeljek, 10. marca, ostane gledališče zaprto.

V torek, 11. marca, ob pol 8. uri zvečer „Boheme“, za abonement B.

Kulturen pregled.

kl „The Yougoslavie Littoral on the Adriatic Sea“, pod tem naslovom je izšla v angleškem jeziku razprava o dr. Gavazzia, Šišića, Vodnika in Lukasa, ki je izšla tudi v italijanskem prevodu.

kl „L' Adriatico Jugoslavo“. Pod gornjim naslovom je pričel izhajati 1. t. m. v Zagrebu političen tednik v italijanskem jeziku, da informira inozemstvo o našem vprašanju.

kl „Književni Jug“. Izšla je 5. številka „Književnega Juga“ s sledečo vsebino: dr. Avgust Zigon: Čopova akademija. — Vladimir Nazor: Ozdravljenje. — Miloš Brnjanski: Sveta vojvodina. — Janko Glaser: Sinu. — Jelena Škerlić-Čorović: Milica. — Janković: Pre sreče. — Božo Lavrič: Dva soneta. — dr. Fr. Ilešič: Bachovi husari na Rijeci. — Gustav Krtelec: Noi u mojoj sobi. — A. L. Lazarović: Dve vatre. — Književni pregled.

kl **Mussorgskij**, čigar krasni ciklus pesmi „Iz otroške izbe“ bo pela gdč. Cirila Medvedova s spremljevanjem klavirja (L. M. Škerjanc) na koncertu dne 10. t. m., je znani skladatelj ene najboljših ruskih oper „Boris Godunov“, v zgoraj navedenem ciklu se je čudovito lepo poglobil v navno domišljijo priproste otroške duše. Zdi se ti, ko poslušas te lepe pesmice, da vidiš pred seboj otroka, kako se zvečer zaupljivo pogovarja s staro babico, kako kleči ob postelji, opravlja večerno molitev. Na sporédu se nahajajo tudi štiri nove pesmi našega mladega komponista L. M. Škerjanca, ki bo na tem koncertu prvič javno nastopil kot pianist s tremi Debussyjevimi preludiji za glasovir. — Preostale vstopnice za ta umetniški koncert se prodajajo v trafiki v Prešernovi ulici in na dan koncerta v Narodnem domu. Dobi se tudi lično besedilo vseh pesmi, ki nam jih bo zapela gdč. Medvedova.

kl „Jugoslavija“ v Pragi za domovino. Jugoslovanska kolonija v Pragi si je ustanovila svoje društvo „Jugoslavija“ in pričela z neumornim delom za razširjenje in popularizacijo naših idej, stremeljenj in aspiracij med bratskim čehoslovlaškim narodom. Sekcija „Jugoslavije“ za narodno obrano bo prirejala s pomočjo državnopravne demokracije v Pragi, kakor tudi po Češkem več predavanj o jugoslovanskem problemu, o Trstu, Istri, Goriški in o Dalmaciji. Državnopravna demokracija je že priredila tako zborovanje v Pragi, na katerem je govoril dr. Z.

Wigele o jugoslovansko-italijanskem vprašanju. Udeležba je bila tako ogromna, da se zborovanje v kratkem ponovi. Več drugih predavanj in zborovanj po drželi je pripravljenih. Dne 6. februarja je bila manifestacijska skupščina čehoslovlaškega in jugoslovanskega dijaštva, na kateri so referirali: Fr. Marinič, o splošnem našem položaju in posebno o Goriški, Vladimir Rybar, o tržaškem vprašanju, dr. Stupni o Istri in Mihajlovič o Dalmaciji. Vsi govorniki so dokazovali, na podlagi zgodovinskih, gospodarskih, narodopisnih in statističnih podatkov, pravične zahteve Jugoslovancev na ta ozemlja. Po referatu cand. phil. Kozaka, ki je imenom čehoslovlaškega dijaštva izrazil simpatije jugoslovanskemu dijaštvu, je bila sprejeta resolucija, v kateri se čehoslovlaško dijaštvo solidarno približuje jugoslovanskemu dijaštvu v boju za naše pravične zahteve. Založništvo sekcije za narodno obrano pripravlja izdajo knjige prof. dr. Kadleca o Jugoslaviji. V tej knjigi opisuje sloviti profesor slovanskega prava na češki univerzi začetek postanka posameznih držav na teritoriju sedanje Jugoslavije pa do zadnjih dogodkov. Posebno poglavje posveča dr. Kadlec našemu sporu z Italijo. Toljko v obrisih o delu „Jugoslavije“ med Čehi, ki ni le velike kulturne in gospodarske važnosti, ampak samo še politične. Domovina od vseh strani ogrožena, v boju skoroda osamljena, bo tem svojim sinovom, jugoslov. kulturnim delavcem v Pragi, za vso ljubezen, trud in neumorno delo neizrečno hvaležna in jim kliče: „Delajte in pomagajte z vsemi močmi, da bo Jugoslavija izšla iz tega strašnega boja, neokrnjena in ponosna na praško „Jugoslavijo“!

Drobne vesti.

drv Odpoved premirja med Ukrajino in Poljsko utemeljujejo Ukrajinci z vojaškimi razlogi. Antantne misije so zapustile Lvov pod točo šrapnelov. — Poulični boji v Berlinu so se končali s popolnim uspehom vladnih čef. Spartakovci so se umaknili v severni del mesta in se pripravljajo na nov napad na notranje mesto. Ni izključeno, da poda Scheidemann že te dni demisijsko celokupnega kabineta, da omogoči tako predsedniku Ebertu rešitev krize. — Do 4. marca je bilo v Trstu za čehoslovlaško republiko pripravljanih 24.595 q moke, 21 vagonov masti in 1 vagon sira. Živila je dala na razpolago Amerika. — Truplo Frana Supila je dal njegov osebni prijatelj in odločni zastopnik naših pravic, glavni urednik londonskih „Times“, Viljem Steed, v londonskem krematoriju sežgati. Supilove zemeljske ostanke bodo v bližnji bodočnosti prepeljali na Hrvaško. — Židovska konferenca, ki se je vršila od 19. do 25. februarja v Curihu, je zahtevala priznanje Palestine kot posest izraelskega ljudstva. — Na Angleškem so izbruhnili resni delavski nemiri. — Poljski brambni odsek je sklenil odpust 6 letnikov.

Gospodarstvo.

g Česa potrebujemo najbolj? Ako hočemo, da se bodo naše gospodarske razmere izboljšale, nam je predvsem potreba, da začne vsak prav pridno delati. Le tako bo prišlo na trg dosti blaga, ki bo s tem tudi samo po sebi padlo v ceni. Vsi na krov, vsak na svoje mesto! Lenarili smo že dovolj. Sedaj treba, da začnemo delati! In sicer resno delati!

g Likvidacija Avstro-ogrske banke. LDU. Dunaj, 7. marca. (CTU) Generalni svet Avstro-ogrske banke je v svoji večerajšnji seji sklenil, izvesti likvidacijo že sedaj in pooblastiti guvernerja, naj stopi v zvezo z narodnimi državami in jih povabi, naj v odsek za likvidacijo pošljejo svoje zastopnike.

g Devizna centrala. „Pravda“ poroča, da se v kratkem osnuje v Belgradu devizna centrala za vse ozemlje kraljevine SHS.

Zadnje vesti.

Narodno predstavništvo in naše pravice.

Belgrad, 7. marca (Izv. por.) Vsi državnozborni klubi so edini v tem, da mora narodno predstavništvo čimprej zavzeti odločno stališče v življenjskih vprašanih našega naroda, ki so ravno sedaj v razpravi na mirovni konferenci. Zato je treba pospešiti delo verifikacijskega odseka in konstituiranje parlamenta. Že na eni izmed prvih prihodnjih sej se bo vršila svečana manifestacija celokupnega narodnega predstavništva za naše pravice.

Narodni klub.

Belgrad, 7. marca (Izv. por.) Nerodni klub, v katerega so stopili Starčevićanci, Lorkovičevci, Narodna zajednica iz Bosne in nekateri Hrvatje iz Dalmacije, ima okoli 30 članov. Predsednik kluba je dr. A. Pavelić, podpredsednika pa dr. Lorković in dr. Drinković.

Kardinal Born v Belgradu.

Belgrad, 7. marca (Izv. por.) Angleški kardinal Bourn je obiskal danes parlament. V poslopu ga je vodil minister dr. Kramer, ki je predstavil kardinalu tudi več slovenskih poslancev. V klubu VLS je pozdravil kardinala ministrski podpredsednik dr. Korošec.

Amerikanci in Jugoslovani.

Belgrad, 7. marca (Izv. por.) Kokor poročajo iz Pariza, je priredil jugoslovanski delegat na mirovni konferenci dr. Žolger večerjo na čast ameriškim delegatom. Večerje se je udeležilo lepo število ameriških gospodov, ki so odkrito izražali svoje simpatije za našo jugoslovansko stvar.

Zdravstven urad za Slovenijo.

Belgrad, 7. marca (Izv. por.) Vlada je sklenila osnovati v Ljubljani zdravstveni urad za Slovenijo, podrejen direktno ministrstvu za zdravje. Za vodjo urada bo imenovan slovenski zdravnik.

Proti navijalcem cen.

Zagreb, 7. marca (Izv. por.) Zagrebški magistrat je podpisal skupno z večjimi drugimi gospodarskimi organizacijami memorandum na Državno veče, v katerem se zahteva brezobziren boj proti vojnim dobičkarjem, tihotapcem in navijalcem cen, svobodno trgovino s Čehoslovaško, Madžarsko in Nemško Avstrijo, razširjenje avtonomnega delokroga vlade v Zagrebu v področju obrti, trgovine in industrije tako, da bo mogla hrvatska vlada v vseh teh vprašanih samostojno in hitro sklepati.

Francija se brani pomagat Nemčiji.

LDU. Amsterdam, 6. marca. (DKU.) Kakor javlja „Tijd“ iz Pariza, se je Francija dne 2. marca oficijelno branila, udeležiti se pri načrtu za oskrbo Nemčije; utemeljevala je to s tem, da se ne sme noben vinar nemškega denarja za to porabiti, ker bi bila sicer Francija oropana odškodninskih doneskov za opustošenja v Franciji. Zedinjene države pa opozarjajo, da je vzpostavitev reda v Nemčiji za Francijo mnogo važnejša, kakor za Zedinjene države. Višji ameriški diplomat je izjavil: Ne gre za to, storiti Nemčiji dobroto, temveč gre samo za naše lastne interese. Pomoč, ki jo nudimo sedaj Nemčiji, nam bo rodila stoteran sad.

Rodbino Parma izženejo iz Nemške Avstrije.

Amsterdam, 7. marca. (Izv. p.) Kakor brzojavljajo z Dunaja, so stavili v narodni skupščini predlog, naj se izženejo iz Nemške Avstrije vsi člani rodbine Parma in naj se zaplenijo njihova posestva.

Madžari odpravili enoletno prostovoljstvo.

Budimpešta, 7. marca. (Izv. por.) Vojni minister je izdal naredbo, s katero se razveljavlja enoletno prostovoljstvo v madžarski armadi.

K napadu na posestvo grofa Festeticha.

Zagreb, 7. marca. (Izv. por.) K poročilo o napadu na posestvo madžarskega grofa Festeticha se poroča, da je orožništvo že aretiralo 7 požigalcev, drugim pa je na sledu.

Soglasje aliirancev glede razorožitve Nemčije.

LDU. Pariz, 7. marca. Agence Havas poroča: Seja zastopnikov veslesil najvišjega interaliranega vojnega sveta, ki je bila v četrtek popoldne, je zapustila v krogih konference izboren vtis. Lloyd George se je udeležil sestanka.

Povdral je v svojih izvajanjih, naj aliiranci proti Nemčiji kmalu zavzamejo jasno in odločno stališče. Dejal je, da je rodilo premirje ne le vojaške, temveč tudi politične posledice, za katere so odgovorni voditelji vlade. Zahteval je tudi, da se poostre po vojaških izvedenih izdelani pogoji zlasti glede količine čet, ki jih sme imeti Nemčija pod orožjem.

Na njegov predlog se je odgodelo posvetovanje vojaških pogojev premirja na petek, da bo mogel staviti predlog v tem smislu. Sprejeli so pomorske pogoje za premirje. Vprašanje o usodi nemškega brodogoja in njegove dodelitve aliirancem se pa še ni rešilo. Splošno je pokazala seja popolno soglasje v nazorih aliirancev glede razorožitve Nemčije.

Aprovizacija.

a Prodaja soli. Na vsak prvi odrezek sladkornih izkaznic se dobi začasno takoj pol kilograma bele soli v tisti trgovini, kjer ima pozneje dobiti stranka sladkor. Drugi odrezek in levi del sladkornih izkaznic se mora strankam vrniti radi poznejše prodaje sladkorja in žveplenk. Kilogram soli stane eno krono. Stranke naj takoj vzamejo sol, da ne bo kake zmešnjave, ker radi nerednosti strank magistrat ne posreduje in ne sprejema pritožb. — Zavodi peki in mesarji dobe prejemnice za sol v mestni posvetovalnici.

a Prodajalci moke, kruha in peki, se vabijo, da se takoj zgledajo v mestni posvetovalnici, kjer dobe nov načrt o prodaji kruha. Na nove krušne izkaznice, ki se bodo izdajale v petek, 14. marca, za 5. in 6. krušni teden, naj nikdo ne prodaja kruha in moke, predno nima novi razdelilnik, ker so številke trgovinam deloma zamenjane.

a Dodatne sladkorne nakaznice za otroke do 6. leta, za doječe in noseče matere, za bolnike in težake, se vsled pomanjkanje sladkorja začasno ne bodo izdajale. Sladkor bo prišel v Ljubljano najbrž šele okrog 20. marca, ker je radi žigosanja denarja na Češkem začasno vsak osebni in tovarni promet prekinjen.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga:

„Šopek Samotarke.“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica Manica Komanova.

Založila in izdala

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani. Cena vezani knjigi K 4-60, broširani K 3-20.

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika

izbrani spisi.

Cena 3 krone.

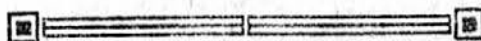
Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

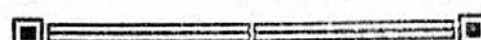


Zvezna tiskarna v Ljubljani

razpisuje službo

tehničnega vodje.

Pismene ponudbe z navedbo dose-danega službovanja je vložiti do 15. t. m.



Službe:

Kovinarji, soboslikarji! Stružni stroj (Drucku.Drehbank) 1300 mm dolg, železen, za kovinate izdelke, za ključavničarje, kleparje ali pasarje pripraven, čisto nov, se po ceni prodaja, kakor tudi 500 do 600 kilogramov raznih suhih barv za soboslikarje. Vprašanja na Žužek, Bled. 579 4-1

Za hišnika grem ako dobim mesto kje v središču mesta. Vajen sem vsacega dela (ključavničar). Ponudbe pod vesten in marljiv na upravništvo. 683

Prodajalka s čedno pisavo se takoj sprejme. Kje, pove upravništvo Jugoslavije.

Lep zaslužek se nudi spretnim in zanesljivim kolporterjem, posebnim invalidom kot postranski zaslužek. Oglasiti se je pri upravi Jugoslavije.

Učenka se sprejme v konfekcijski trgovini A. Lukič, Pred Skofijo 19. 698 2 1

Tkalec, za poslovdjo v malo suknarno, se išče. Naslov in upravi lista. 709

Več drvarjev se sprejme za delo v bukov gozd. Naslov v upravi. 710

Proda se:

Bonbone vsake vrste po zmernih cenah dobavlja redno tvrdka Fran Medica, Ljubljana, Tržaška cesta 4. Postrežba točna in solidna. 30-22

Milo, 10 kg mila „Dob“ K 30- pošiljam po povzetju, zabojček poštne prosto. Pri odjemu več originalnih zabojev, popust. Dalje nudim tudi večjo množino zelo dobrega maščobnega mila, ter nad 100 hektogramov hrastovih sodov. Tvrdka A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta 15. 466 9

Vila na Bledu novozgrajena, 1 nadstropna v pritličju z lokali, primernimi za trgovino, gostilno ali obrt, z vrtom, se za 65.000 K prodaja. Ponudbe na upravništvo pod E. F. 1-175. 648

Ponudim: Vermout vino, slivovko, tropinkovec, novec, brinjevec, rum in „Pelinkovec“ liker. Viljem Spitzer, Ljubljana, Kolizej. 677

Prodajam 15-18 delnic „Jadranske banke“. Pismene ponudbe pod „Delnice 15/18“ na upravništvo „Jugoslavije“. 692

Sadjevec, vino in kislo vodo razpošilja A. Oset, p. Guštanj. 697

Narodna noša (moška), skoro nova naprodaj. Kje pove upravništvo. 708

Mala hiša na Bledu, s sadnim vrtom, blevom, električno razsvetljavo in opravo, v dobrem stanju, blizu jezera, je za 22.000 K naprodaj. Naslov pove upravništvo lista. 711

Kupi se:

Ječmen za seme se kupi. Ponudbe pod „Ječmen“ na upravo lista. 699 3-1

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravništvo pod „Vinski sodi“. 705

Fotografični vrtni atelje za skupaj zložiti, se kupi. Dolenc Franc, Maribor, Grajska ul. 26/1. 705

Razno:

Lei, lire ter vojna posojila se sprejemajo kot premije za zavarovanja pri Splošni zavarovalni posredovalnici, Gledališka ulica 7/III. Uradne ure od 3. do 6. pop.

Denar, dobro naložen, z dobrim obrestovanjem, vanjem in zajamčeno sigurnostjo, je vprašanje današnjega dne. Če hočete o tem pojasniti, potrudite se takoj k „Splošni zavarovalnici“, Gledališka ulica 7/III. Uradne ure od 9.-10. dop. in s.-6. pop. 631 4-1

Mlad mož se želi seznaniti z neodvisno energično žensko v starosti do 45 let. Ponudbe pod „Neodvisna“. 707 3 1

Slikar-samouk (priznan pokrajinar), išče sličnega tovariša za skupno slikanje, zlasti po naravi. Naslove sprejema upravništvo lista pod „Ars nuova“, do 15. marca. 716 21

g Dolgovi bivše avstro-ogrske monarhije in vojna odškodnina. Minuli teden je „Agence Havas“ poslala v svet vest, da se je Pichon v nekem razgovoru s časnikarji izrazil zelo ostro proti vsem narodnim državam na ozemlju bivše Avstro-Ogrske monarhije, ki, izvzemši Čehoslovaške republike, nočejo ničesar čuti niti o predvojnih dolgovih monarhije. Pri tem se je Pichon baje posebno ostro obregnil ob Hrvate in Slovence. Tudi je Pichon rekel, da bodo morale vse nove države nositi primeren del vojne odškodnine. Čudimo se, kako je prišel gospod Pichon do tega, da je navalil ravno na Hrvate in Slovence, ker smo prepričani, da med našimi zastopniki v Parizu ni nikogar, ki bi bil tako naiven, da bi mislil, da se bomo mogli kar tako otresti predvojnih dolgov. To že zato ne, ker so pri teh dolgovih interesirane v veliki meri tudi sile entente. Izven vsake diskusije je torej, da bomo morali tudi Jugoslovani prevzeti na nas odpadajoč del predvojnih dolgov bivše monarhije. Vse drugače pa je stvar z vojnimi posojili. Te dolgove je monarhija napravila proti naši volji in proti našim interesom in je zato povsem naravno, da mi tu nimamo nikakih obveznosti. Vzlic temu tudi preko vojnih posojil ne bomo mogli preiti na dnevni red, v kolikor prihajajo tu v poštev valutno vprašanje in drugi splošni interesi našega narodnega gospodarstva. Sicer smo pa o tem že pisali toliko, da tu ni več treba izgubljati besed. — Toda nekaj drugega je vprašanje vojne odškodnine. Kako prihajamo Jugoslovani, Čehi, Poljaki itd. do tega, da bi morali potem, ko so nemško-madžarski rabljali naše dežele oplenili in na stotisoče naših ljudi pomorili ter pobesili, sedaj plačevati še vojno odškodnino? Take vrste prazne menda tudi v Parizu ne bodo krojili.

g Amerikanski izvozni sindikat tekstilne industrije. Štirideset največjih ameriških zvez tekstilnih industrijalcev je sklenilo izvozni sindikat, ki bo imel v vseh večjih mestih sveta svoja zastopstva.

g Monopol za sladkor so uvedli na Ogrskem.

g Češko-slovaška uvozna in izvozna komisija, v kateri so zastopniki vseh ministrstev, je stavila predlog, da se osnuje kontrolni urad za mednarodni trgovski promet. Kompetenca tega urada naj bi se raztezala predvsem na kompenzacijski promet. Vlada je predlog odobrila.

g Slive v naši državi. Srbija je še pred vojno pridelala in izvažala veliko množino sliv. Zadnji tozadevni statistični podatki so na razpolago iz leta 1908 in to leto je Srbija pridelala 5.300.618 kvintalov sliv. Večina sliv se je izvažala v naravnem stanju, en del se je predelal v pekmez, dočim so se slabe slive porabile za žganje slivovke. Srbske slive so bile na zelo dobrem glasu, a glavna kupčija se je vršila od 1. septembra do konca novembra vsakega leta v Belgradu, Šabacu, Kragujevacu, Valjevu. Obrenovcu, Mladenovcu, Loznici itd. Leta 1908 se je izvozilo 490.400 kvintalov. Izvozilo se je največ v Avstrijo in Nemčijo, potem v Belgijo, Holandsko, Dansko, Anglijo, Švico in Rusijo in sicer v vrečah po 60 do 80 kilogramov ali pa v zavojih po 12 do 25 kilogramov. Znamenita je posebno srbska marmelada iz sliv, imenom „Pekmez“. Leta 1908 se je izvozilo 149.900 kvintalov. Slivovke se je isto leto našlo 397.579 litrov v vrednosti 18 milijonov dinarov. Še na boljšem glasu nego srbske, so bosanske slive. V Bosni se pridelala še več sliv, nego v Srbiji. Saj so slive tvorile dosedaj enega glavnih izvoznih predmetov iz Bosne in Hercegovine. Upajmo, da se bo v bodočnosti ta panoga še bolj razvila.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!



: Anončna : ekspedicija

Ljubljana
Kongresni trg 3.

Vodja rudarskega podjetja absolutno rudarske šole, z mnogoletno prakso, vešč slov., nemškega in deloma hrvatskega jezika, želi premembe mesta.

Proda se:

Kodak-aparat, 6 $\frac{1}{2}$ -11, z rezervnimi letošnjimi filmi.

Dva in pol ducata svilenih moških nogavic za primerno nizko ceno, pravno za darilo.

Kontrabas.

Kupi se:

Lugov kamen.

Velika ameriška pisal. miza.

Mikroskop (Zeiss, Reichert, Leitz).

Pisalni stroj, dobro ohranjen.

Zivo srebro.

Cenjene ponudbe pod naslovnimi šiframi na gornjo ekspedicijo.

Dr. Tone Jamar

ordinira

od 2—4 popoldne

v Prešernovi ul. št. 5II.

Prva Jugoslovanska tovarna

PALIC

v Sunji - Hrvatsko

priporoča vse vrste lepo izdelanih, finih in cenih sprehajalnih palic na drobno in debelo, po najnižjih dnevnih cenah. Vzorci pošilja po povzetju.

Ženitna ponudba.

Mlad železničar zaposlen v uradu drž. žel. SHS. želi tem potom znanja s premožnim dekletom, ali mlado vdovo s posestvom da ga preživi. Na njegovo plačo naj se ne reflektira, ker ista zadostuje samo za premog, cigarete, ovratnike in kravate. Najraje bi se poročil z lastnico konfekcije, da bi ga pošteno oblekla in obula. Tudi gostilničarke niso izključene. Ponudbe s sliko katera se vrne, prosí pod „usmiljeno srce“ na pošto ležeče Ljubljana. Tajnost zajamčena.

Najlepše darilo mladini
je povest slovenskega
dečka iz sedanje vojne

„Dore.“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je 3.50 K. Dobiva se v knjigarnah in v Zvezni tiskarni v Ljubljani, Marijin trg 8.

Naš valutni problem.

Predavanje

dr. Milorada Nedeljkovića,

inšpektora Ministarstva financija,
bivšog direktora Srpske Centralne
Banke Sarajevo.

Cena 1 din.

Izdanje knjžarnice

Geze Kona, Beograd.

Kdor hoče prodati svoje vojno posojilo naj se obrne glede pojasnila na

I. Jugoslov. anončni in informačni zavod
704 3-1.

BESELJAK & ROŽANC,
Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 680

Nudim

vino

belo, rudeče (cviček), temno-rudeče, črno, letn. 1917 in 1918

MILKO JESIH, LJUBLJANA,
Florijanska ulica 36. 706

Hrvatsko delniško prometno društvo

„Virovitica“

Zvonimirski trg 4, v lastni hiši kupuje 678

po primernih cenah vsako množino smrekovih desek, lat in drugega gradbenega lesa.

:: Zastopnik ::
inozemske tvrdke

išče za nakup vsakovrsten

les,

bodisi obdelan, okrogel ali stoječ v gozdu, zlasti smrekov.

Ponudbe pod „les“ na 689

I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod
Beseljak & Rožanc,
Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Male električne centrale za razsvetlavo

na bencin- ali vodni obrat, z akumulatorji ali brez njih. — Prenesljive, prevozne in nepremične električne naprave v vse svrhe. — Oprema z lučjo, neodvisna od central v mestu ali na deželi. — Razsvetljava posestev, vil, gostiln, žag in tovarn.

Industrij za razsvetlavo

družba z omejeno zavezo 574
Maribor ob Dravi, Gosposka ulica 5.



Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!



Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma najboljši jugoslovanski satirično-humoristični list. Prinaša humoreske naših najboljših pisateljev ter je bogato opremljen z risbami in karikaturnimi prvovrstnih slovenskih umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat na mesec ter stane za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravnistvu „Kurenta“, v Ljubljani, Marijin trg št. 8.

Prva jugoslovanska
vinarna 713

Viktor Kunšek podružnice
i drugovi k. d.

Zagreb

časti se p. n. odjemalcem naznaniti, da otvori
:: dne 1. aprila 1919 ::
na tukajšnjem trgu

pod upravo gospoda Leopolda
Tratnika
na Sv. Petra cesti št. 25,
Hotel Tratnik.

Modni salon

Stuchly-Maschke, Ljubljana

Židovska ulica 3 Dvorski trg 1

priporoča veliko izbiro svilenih klobukov in čepic za dame in deklice. — Sprejemajo se tudi raznovrstna popravila po zmernih cenah. 618 2-1

Suhe gobe

vseh vrst nemešane kupujem
v vsaki množini po najvišjih
dnevnih cenah.

Istotako iztočen-trčan med v večji množini.

F. SIRC - KRANJ. 637

MODNI SALON

Damski svileni klobuki
in čepice v veliki izberi.

Cene zmerne.

Rimska c. 6. **ROZI FABČIČ** Rimska c. 6.

Popravila se točno
in solidno izvrše.

Popravila se točno
in solidno izvrše.

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro, boks in lakovega usnja z usnjatimi podplati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po 159 14

K 85.— za moške, K 73.— za ženske.

Vzalogi Ljubljana Breg.

Zavod za reklamo in snaženje

A. Matelič

Ljubljana, Kongresni trg št. 3/1.